

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Onze referentie
2026-0000198719

Uw referentie
2026Z09580

Datum 29 juni 2026
Betreft Beantwoording Kamervragen over het bericht 'UWV ruilt Mistral Le Chat in voor Microsoft Copilot Chat'

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u mede namens de staatssecretaris Digitale economie en Soevereiniteit de antwoorden op de Kamervragen van de leden El Boujdaini en Neijenhuis (beiden D66) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat over het bericht 'UWV ruilt Mistral Le Chat in voor Microsoft Copilot Chat', ingezonden op 12 mei 2026.

De Minister van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

J.A. Vijlbrief

Datum

29 juni 2026

Onze referentie

2026-0000198719

2026Z09580

(ingezonden 12 mei 2026)

Vragen van de leden El Boujdaini en Neijenhuis (beiden D66) aan de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat over het bericht 'UWV ruilt Mistral Le Chat in voor Microsoft Copilot Chat'

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van het bericht dat het UWV vanaf half mei een pilot start met Microsoft Copilot en daarmee stopt met het gebruik van het Europese alternatief Le Chat? 1)

Antwoord

Ja.

Vraag 2

Hoe beoordeelt u het besluit van het UWV om een Europees AI-alternatief in te ruilen voor een Amerikaanse toepassing, mede in het licht van de kabinetsambities op het gebied van digitale soevereiniteit en het verminderen van afhankelijkheden van niet-Europese technologiebedrijven?

Antwoord

Het betreft een tijdelijke, beperkte pilot die past binnen de rijksbrede kaders voor verantwoord gebruik van generatieve AI¹ met de kanttekening dat er geen open of Europees AI-model is. UWV gebruikt in de tijdelijke pilot een gecontracteerde variant binnen het bestaande IT-beheer, zodat vastgelegde afspraken rond beveiliging en gegevensverwerking worden nageleefd. De resultaten van de tijdelijke pilot worden eind 2026 geëvalueerd. Er is geen besluit tot structurele inzet van Copilot Chat.

Eventuele vervolgbesluiten worden nadrukkelijk beoordeeld op digitale soevereiniteit en het beperken van leveranciersafhankelijkheid. Daarom verkent UWV parallel Europese en soevereine alternatieven.

Vraag 3

Deelt u de opvatting dat publieke organisaties, zeker wanneer zij werken met grote hoeveelheden gevoelige persoonsgegevens, bij de inzet van generatieve AI, rekening zouden moeten houden met Europese datasoevereiniteit en strategische autonomie? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Ja. Publieke organisaties moeten bij de inzet van generatieve AI rekening houden met Europese datasoevereiniteit en strategische autonomie. Dit volgt uit de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS), de vorig jaar gepubliceerde Visie Digitale autonomie en soevereiniteit van de overheid en het regeerakkoord 2026-2030.

¹ <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/2025/04/16/overheidsbrede-handreiking-generatieve-ai>

Datum
29 juni 2026

Onze referentie
2026-0000198719

UWV verwerkt in deze tijdelijke pilot geen persoonsgegevens. Het gebruik is beperkt tot niet-gevoelige, niet-dossiergebonden toepassingen. UWV waarborgt dit door middel van vooraf zorgvuldig geformuleerde gebruiksregels en toezicht gedurende de tijdelijke pilot.

Vraag 4

Welke risico's ziet u in de keuze die het UWV heeft gemaakt om co-pilot in te gebruiken, in het bijzonder waar het gaat om toegang tot persoonsgegevens, vendor lock-in en geopolitieke afhankelijkheden?

Antwoord

Ik zie drie relevante risico's. Ten eerste bestaat het risico op onbedoelde verwerking van persoonsgegevens door gebruikersinvoer. UWV beperkt dit risico door in de tijdelijke pilot geen dossier- of persoonsgebonden gebruik toe te staan en door gebruiksregels en toezicht toe te passen. Toegang wordt uitsluitend verleend aan medewerkers die de e-learning AI-geletterdheid Basis succesvol hebben afgerond. Daarnaast ondersteunt UWV het gebruik met gerichte workshops en actieve begeleiding.

Ten tweede bestaat het risico op vendor lock-in als tijdelijk pilotgebruik uitgroeit tot structurele afhankelijkheid. UWV beperkt dit risico door de pilot in tijd te begrenzen, na evaluatie een expliciet besluitmoment in te bouwen en alternatieven nadrukkelijk mee te wegen.

Ten derde bestaat het risico op geopolitieke afhankelijkheid van niet-Europese aanbieders. UWV betreft dit expliciet bij de evaluatie en onderzoekt parallel soevereine alternatieven. De tijdelijke pilot leidt niet automatisch tot voortzetting of uitbreiding. Eventuele vervolgstappen worden na evaluatie ter besluitvorming voorgelegd aan de Raad van Bestuur van UWV.

Vraag 5

Kunt u aangeven op welke wijze is beoordeeld of Microsoft Copilot voldoet aan de eisen rondom privacy, gegevensbescherming en gegevenssoevereiniteit en kunt u aangeven welke persoonsgegevens of interne gegevens van het UWV binnen deze pilot verwerkt kunnen worden?

Antwoord

UWV heeft vooraf een beoordeling uitgevoerd van de contractuele afspraken over gegevensverwerking, logging en toegang, evenals van de technische inrichting binnen de UWV-omgeving. Microsoft verwerkt gebruikersinvoer (prompts) en technische gebruiksgegevens, zoals account- en sessiegegevens en auditlogs, voor beheer en beveiliging.

Binnen de tijdelijke pilot mogen gebruikers geen vertrouwelijke informatie, persoonsgegevens of dossierinformatie invoeren. UWV gebruikt de tijdelijke pilot niet voor primaire processen en niet voor besluitvorming over individuele dossiers. Doel van de tijdelijke pilot is dat medewerkers leren hoe Copilot Chat Web dagelijkse werkzaamheden ondersteunt. Zij kunnen het bijvoorbeeld gebruiken voor samenvatten, schrijven, vergadervoorbereiding, informatie opzoeken en presentaties maken op basis van openbare bronnen.

Datum

29 juni 2026

Onze referentie

2026-0000198719

Datum
29 juni 2026

Onze referentie
2026-0000198719

Vraag 6

Hoe verhoudt deze keuze zich tot eerdere signalen vanuit Europese landen, waaronder Duitsland en Frankrijk, waarin juist gezocht wordt naar alternatieven voor afhankelijkheid van Microsoft?

Antwoord

UWV volgt de ontwikkelingen in de markt, bij andere overheidsorganisaties en in andere Europese landen en betreft relevante lessen in de eigen afweging. Deze tijdelijke pilot betreft een beperkte en tijdelijke verkenning binnen bestaande contracten en vormt geen keuze voor structurele afhankelijkheid van één leverancier. Parallel hieraan onderzoekt UWV alternatieven, waaronder Europese en soevereine oplossingen, zodat bij eventuele vervolgbesluiten meerdere opties beschikbaar zijn.

Vraag 7

In referentie naar de aangenomen motie van het lid El Boujdaini c.s. over het principe "Europees tenzij" te hanteren en digitale soevereiniteit en digitale autonomie als expliciet criterium op te nemen in aanbestedingen, wat is de status van de uitvoering van die motie? 2)

Antwoord

Het instellen van een verplicht criterium 'Europees, tenzij' bij aanbestedingen valt onder de exclusieve handelingsbevoegdheid van de Europese Commissie. Op 1 juni jl. heeft de Europese Commissie een voorstel gepubliceerd voor de Cloud and AI Development Act, waar ook een Europees voorkeursprincipe bij aanbesteden geïntroduceerd wordt. Het kabinet beziet momenteel of deze verordening invulling kan geven aan deze motie.

Intussen zet het Kabinet reeds verschillende stappen die aansluiten bij de doelstellingen ervan. Denk aan de Visie Digitale autonomie en soevereiniteit bij de overheid² en het regeerakkoord 2026-2030, waarin wordt gesproken over afbouw van strategische technologieafhankelijkheden en "een strategie voor ontvlechting, inclusief Europese alternatieven, aanbestedingsrichtlijnen en gedeelde best practices."³ De Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS) biedt verder gezamenlijke (auditbare) normen voor AI-gebruik door de overheid, waaronder algoritmekader en inkoophandreiking.⁴ In de inkoophandreiking wordt aanbevolen om rekening te houden met criteria die samenhangen met autonomie en soevereiniteit. Ook worden in de recent gepubliceerde IT-sourcingstrategie van het Rijk de IT-inkoop en leverancierskeuzes gebundeld, zodat deze op een uniforme en risicogebaseerde wijze kunnen worden beoordeeld, waarbij expliciet aandacht wordt besteed aan autonomie, soevereiniteit en publieke waarden.⁵

² <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/2025/12/18/bijlage-2-visie-digitale-autonomie-en-soevereiniteit-van-de-overheid>

³ <https://www.rijksoverheid.nl/regering/regeerakkoord>

⁴ <https://minbzk.github.io/Algoritmekader/voldoen-aan-wetten-en-regels/hulpmiddelen/inkoopvoorwaarden/#generatieve-ai>

⁵ <https://www.digitaleoverheid.nl/rijksbrede-it-sourcingstrategie/dossier-documenten/rijksbrede-strategie-it-sourcing/>

Datum
29 juni 2026

Onze referentie
2026-0000198719

Vraag 8

Kunt u aangeven wat er momenteel al gebeurt om Europese en soevereine AI-oplossingen binnen de Nederlandse overheid te stimuleren? En bent u bereid om samen met uitvoeringsorganisaties en andere overheidsinstanties te werken aan het breder implementeren van Europese en soevereine AI-oplossingen binnen de Nederlandse overheid? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Het Kabinet zet zich in om Europese en soevereine AI-oplossingen te stimuleren, in samenwerking met overheidsorganisaties binnen de uitvoering van de Nederlandse Digitaliseringsstrategie (NDS). Gedacht kan worden aan de doorontwikkeling van Vlam AI (Veilige Lokale AI Modellen), speciaal ontwikkeld voor de Rijksoverheid door SSC-ICT, de ICT leverancier van het Rijk. Ook het Nederlandse taalmodel GPT.nl, ontwikkeld door TNO, SURF en NFI, en het programma sAIdkick dat stap voor stap toewerkt naar een overheidsbrede marktplaats voor generatieve AI zijn goede voorbeelden.

De Europese route wordt verder verkend, onder andere middels de Apply AI strategy van de Europese Commissie. Hiermee kan Nederland investeren in een EU-brede platforminfrastructuur, waarop overheden veilig en verantwoord generatieve AI-bouwblokken en toepassingen kunnen laten ontwikkelen). Via inkoop en aanbesteding worden bedrijven uitgedaagd om (gedeelde) oplossingen te ontwikkelen en voor (her)gebruik beschikbaar te stellen.

Vraag 9

Eind 2026 worden de uitkomsten van de pilot met Microsoft Copilot geëvalueerd, kunt u toezeggen dat de Kamer actief wordt geïnformeerd over de uitkomsten van de pilot?

Antwoord

Ja, middels de Stand van de Uitvoering van het voorjaar 2027.

1) ICT/magazine, 1 mei 2026, 'UWV ruilt Mistral Le Chat in voor Microsoft Copilot Chat' (<https://www.ictmagazine.nl/nieuws/uwv-ruilt-mistral-le-chat-in-voor-microsoft-copilot-chat/>).

2) Kamerstuk 26 643, nr. 1478.